

“De meet- en regeltechniek heeft een spilfunctie gekregen”

Installaties in hedendaagse 'slimme' gebouwen worden steeds complexer en met elkaar vervlochten. Om deze systemen te ontwerpen en bouwen zijn nieuwe specialismes nodig. Een daarvan is de functie van systeemarchitect. Alfred Hop, directeur van Unica Building Automation en bestuurslid bij FHI Gebouw Automatisering, is een warm pleitbezorger van deze functie en onderstreept de noodzaak voor een door TVVL ontwikkelde vakcursus.

Tijden veranderen en Hop stelt dat voorheen losse specialismes en technologieën samensmelten, met een dirigerende rol voor gebouwautomatisering: "Als je kijkt naar de traditionele bouwkolom, dan heeft de meet- en regeltechniek vanuit de werktuigbouwkundige hoek steeds meer raakvlakken gekregen met de elektrotechniek. Daarnaast is de ICT-component de laatste jaren steeds belangrijker geworden bij de realisatie van (grotere) gebouwen. De rol van meet- en regeltechniek heeft hierdoor een spilfunctie gekregen. De opleiding tot Systeemarchitect Gebouwautomatisering en -Beheer van TVVL sluit naadloos aan op het invullen van die spilfunctie."

Maar wat doet een systeemarchitect precies? "Je moet een visie kunnen ontwikkelen om collega's, opdrachtgevers en leveranciers te assisteren bij het realiseren van een totaal integraal gebouw", zegt Hop. "Dat start binnen de bouwkolom al op het moment dat je als systeemarchitect meedenkt over het ontwerp in een bouw- of renovatietraject."

"Voor de realisatie van een project wordt er tot nu toe een bestek geschreven voor zowel de werktuigbouwkundige als voor de elektrotechnische installaties. Daarin staat bijvoorbeeld omschreven hoe bijvoorbeeld een luchtbehandeling moet functioneren (W-bestek) en bijvoorbeeld welk type verlichting (E-bestek) er moet komen. De regelinstallatie van zo'n project maakt dan deel uit van het W-bestek. Hier staat omschreven en hoe dit geheel dan moet worden bestuurd en worden geschakeld. Uiteindelijk worden deze bestekken dan op de markt gebracht. Tegenwoordig wil men steeds meer naar complete smart building-oplossingen. Hier zijn werktuigbouwkundige en elektrotechnische installaties voor wat betreft de

werking integraal met elkaar verweven. Hier speelt met name ook het ICT-component een zeer belangrijke rol. En voor dat traject heb je nu juist systeemarchitecten nodig. Helaas is die kennis in de branche op dit moment onvoldoende aanwezig."

"Systeemarchitecten moet je hierbij ook de mogelijkheid bieden om zeggenschap te hebben over de vraag hoe installaties gaan werken. Met name de adviesbureaus hebben hier een belangrijke rol in. Als Unica Building Automation denken wij in de rol van systemintegrator ook graag mee vanaf het begintraject voor een smartbuilding oplossing."

Architecten in dienst

Bij zijn bedrijf maakt Hop al gebruik van vers opgeleide krachten: "Wij hebben inmiddels bij Unica drie systeemarchitecten in dienst.

trainingen te leren. Systeemarchitecten die doorgroeien krijgen ook steeds meer te maken met communiceren en minder met de pure techniek. Je moet in deze functie immers je denkwijzen goed kunnen overbrengen en onderbouwen."

Met de input vanuit FHI kan TVVL volgens de Unica-directeur richting de toekomst alleen nog maar beter maken: "TVVL is het kennisplatform. Zij investeren veel tijd en geld in het actueel houden van de lesstof. Vanuit de branchevereniging geven wij hen weer een terugkoppeling vanuit de markt. Het is belangrijk dat we het kennisniveau blijven verrijken. Als branche hebben we met betrekking tot het kennisniveau nog wel enkele stappen te ondernemen. Met name omdat de integraliteit in de bouwkolom steeds dominantier wordt. Het zou me in de toekomst dan ook niets verbazen als er uiteindelijk een apart automatiseringsbestek komt waar in de smartbuildingfunctionaliteit van een te realiseren project staat omschreven. En juist hier ligt dan de kracht en de meerwaarde van de systeemarchitect."

TVVL post-hbo opleiding Systeemarchitect
Gebouwautomatisering en -Beheer

Startdatum 4 oktober 2023 | 15 lesdagen | Woorden |
www.tvvl.nl/cursussen/sa

Dat zijn jongens waarbij je complete vraagstukken kunt neerleggen. Ook worden ze vaak als klankbord gebruikt binnen een organisatie. Je leert dus met deze opleiding tot systeemarchitect ook zelf een visie te ontwikkelen, bekeken vanuit een brede context."

Communicatieve vaardigheden zijn hier van groot belang en met name technisch begaafde talenten dienen soms wel wat te worden bijgeschoold op de sociale aspecten van deze functie, beaamt Hop: "Mensen die technisch heel erg goed zijn, vinden het soms lastig of moeilijk om hun kennis over te brengen naar een andere partij. Een deel van de cursisten staan er wel voor open om deze skills met workshops of

Foto: Alfred Hop